

Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği
(Sıra No:16)

Kişilerden Alacaklar

GİRİŞ

Bilindiği gibi;

- 1- Bütçe içi ve bütçe dışı işlemlerden doğan yersiz, fazla ve haksız ödemeler,
- 2- Çalınan, kaybedilen veya zimmete geçirilen ya da yersiz ve kanunsuz harcanan ayniyat bedelleri,
- 3- Mecburi hizmet kaydıyla okutulan, staj için yurt dışına gönderilen öğrenci, öğretmen, memur, araştırma görevlisi ve benzerlerinden başarılı olamayan veya herhangi bir şekilde akdini ihlal edenler için yapılan harcamalardan geri alınması gereken tutarlar,
- 4- Kendilerinin muhafazası altında bulunan nakit, menkul kıymet, pul ve değerlerden çalınan, kaybedilen veya zimmete geçirilenler,
- 5- Kendilerine sayman nam ve hesabına tahsil yetkisi verilenlerin tahsil ettikleri paralardan zimmete geçirilenler,
- 6- Yukarıda sayılanlar için tahakkuk ettirilecek faizler ile Bakanlıkça kişilerden alacaklar hesabında izlenmesi gerektiği bildirilenler,

kişilerden alacaklar konusunu oluşturmaktadır.

Vergi ve benzeri Devlet alacakları ile mahkemelerce verilip saymanlıklara tebliğ edilen ilamlar içinde bulunan mahkeme giderleri, vekalet ücretleri ve para cezaları gibi alacaklar bu kapsamda olmadığından, kişilerden alacaklar hesabında izlenmeyecektir.

Ayrıca, kişilerden alacaklar hesabına alınacak tutarın, Sayıştay Genel Kurulunun 12/2/1981 tarihli ve 4107/1 sayılı Kararı uyarınca, Sayıştay denetimine giren idare ve kurumların saymanlık hesaplarının incelenmesi sonunda saptanan mevzuata aykırı ödemelerden genel bütçeli dairelere ilişkin bulunanların, vergi kesintileri düşüldükten sonra kalan tutarlar üzerinden; katma bütçeli dairelerle diğer kuruluşlara ilişkin olanların ise, bütçelerine gider olarak kaydedilen kesintisiz tutarlar üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Hazine lehine doğan ilamlı veya ilamsız bütün alacaklar saymanlıklarca, sorumluları veya borçluları adına borç kaydedilecek ve özel kanunlarındaki hükümlere göre veya takas suretiyle ya da icra yoluyla takip ve tahsil edilecektir. Borç kayıtları yapılan bu tutarlardan tahsil edilenler ile af veya tahsil olanağı kalmaması nedeniyle silinecek olanların ise, hesaplardan usulüne göre çıkarılması gerekmektedir.

Söz konusu alacakların, alacağın çeşidi ve doğuş şekline göre doğru olarak saymanlık kayıtlarına alınmasında, ilgili mevzuat ve yargı kararları uyarınca takip ve tahsil

edilmesinde uygulama birliği sağlanması bakımından, aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

I- KİŞİLERDEN ALACAKLARIN TAKİBİ, TAHSİLİ VE TERKİNİNE İLİŞKİN İŞLEMLER

Kişilerden alacakların sürüncemede bırakılmadan ve zaman aŐımına uğratılmadan takip edilerek, kanuni faizi ile birlikte tahsil edilmesi esastır.

Kişilerden alacaklar konusunu oluŐturan yersiz, fazla ve haksız ödemelerin geri alınmasına ilişkin olarak tesis edilen işlemlerin borçlular tarafından dava konusu edilmemesi veya idare aleyhine sonuç doğuracak işlem tesis edilmemesi bakımından, DanıŐtay İçtihatları BirleŐtirme Kurulunun, 14/6/1974 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 22/12/1973 tarihli ve E. No. 1968/8, K.No.1973-14 sayılı kararının göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Anılan kararda;

- İdarenin, hatalı terfi veya intibak iŐlemine dayanarak ödediği meblağın geri istenmesine bir mahkeme kararına lüzum olmadan işlem tesis edebileceği ve bu işleme karşı açılacak davaların zmnn DanıŐtay’ın görevi içinde olduğu,

- İdarenin, yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde, süre aranmaksızın kanunsuz terfi veya intibaka dayanarak ödediği meblağı her zaman geri alabileceği,

- Yukarıda belirtilen istisnalar dışında kalan hatalı ödemelerin geri alınmasının, hatalı ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere 60 gün içinde mümkün olduğu, 60 günlük süre geçtikten sonra geri istenmesinin mümkün olamayacağı,

belirtilmiŐtir.

İçtihatlar, hukukun yazılı kaynakları arasında sayılmakta ve içtihadı birleŐtirme kararları, benzer olaylarda mahkemeleri bağlayıcı bir nitelik kazanmıŐ bulunmaktadır. Bu nedenle, idarelerin yapacakları iŐlemlerde, bu kararlarda belirtilen hususlara uymaları gerekmektedir.

Buna göre;

1- a) Kanuna aykırı Şekilde yapılan terfi veya intibak iŐlemine ya da başka usulde yapılan yersiz veya fazla ödemeye o memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi ya da idareyi aldatıcı belge ibraz etmesi sebep olmuŐsa,

b) İdarece yapılan işlem, yapıldığı tarih itibarıyla, idare hukuku yönünden yoklukla mall (sakat) ise ve özel hukuk yönünden de mutlak butlan ile sakat olmuŐsa,

c) Yapılan terfi ve intibakta memurun kolayca anlayabileceği kadar açık bir hata mevcut olduğu halde idareyi haberdar etmemiŐse,

yapılan fazla ödemelerin dayanağı olan hukuka aykırı işlemlerin, 60 günlük süreye bağlı kalınmaksızın her zaman geri alınması mümkün bulunmaktadır. Ancak, bu hukuka aykırı işlem sebebiyle yapılan fazla, yersiz ve haksız ödemelerin geri alınmasında genel hükümlere göre zaman aşımı süresinin dikkate alınması gerekmektedir.

2- Yukarıda belirtilen istisnai haller dışında kalan ve idarenin kendi ihmali ve bilgi azlığı gibi nedenlerden kaynaklanan idari işlemlere dayanılarak yapılan fazla ve yersiz ödemelerin ise (Örneğin; bir memura, memurun bilgisi dışında idarece fazla ve yersiz maaş, ücret, tazminat ... ödenmesi gibi), ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere 60 günlük dava açma süresi içinde geri istenmesi mümkündür. Bu durumda kamu görevlilerinin herhangi bir tazmin kararıyla karşı karşıya kalmamaları için, fazla ödenen paraların genel hükümlere göre zaman aşımı süresi içinde tahsili gerekmektedir.

A- ALACAKLARIN TAKİP VE TAHSİLİNDE UYULACAK ESASLAR

Bilindiği üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin ilk fıkrası hükmü ile akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğan alacakların takip ve tahsili, Kanunun kapsamı (özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla) dışında bırakılmıştır. Bu nedenle, 6183 sayılı Kanun uygulamasına girmeyen kişilerden alacaklara ilişkin alacakların genel hükümlere göre takip ve tahsili için hazırlanan dosyaların mahallin muhakemat müdürlüğü veya hazine avukatlığına gönderilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, kişilerden alacakların uyumsuzluklara konu olmadan daha kısa sürede tahsil edilebilmesi için;

1- İdarelerin, verilen yargı kararlarının icaplarına göre işlem tesis etmeleri,

2- Sayıştayca düzenlenen ilamların, 832 sayılı Sayıştay Kanununun 63 üncü maddesi gereğince; 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre merkez kuruluşlarda görevli kişilere bağlı olduğu dairelerce, bunlar dışında kalanlara ise o yerin mülki amirleri aracılığıyla Kanunda belirtilen esaslar dahilinde geciktirilmeden tebliğ edilmesi,

3- İdare aleyhine verilen yargı kararlarına bağlı tazminat borçlarının ödenmesini takiben rücu konu bir Hazine alacağı doğduğu takdirde, Borçlar Kanununda belirlenen zaman aşımı süresi geçirilmeden dava açılması gerektiğinden, dava konusu ödemeleri yapan saymanlıklarca söz konusu ödeme belgelerinin onaylı örneklerinin, rücu davası açılmak üzere (zaman aşımı süresi içinde dava açılması sağlanacak şekilde) mahallin muhakemat müdürlüğü veya hazine avukatlığına gönderilmesi,

4- Fazla, yersiz veya haksız ödemelere ilişkin olarak ilgili idare, kişi veya kurumlarca bildirilen tutarların bekletilmeksizin saymanlık hesaplarına alınarak takip ve tahsiline derhal başlanması,

5- Memur veya diğer ücretlilerin saymanlık kayıtlarında yer alan borçlarına karşılık ücretlerinden rızaen veya özel kanunları gereğince re'sen yapılacak kesintilerde, yerine göre İcra ve İflas Kanununda veya özel kanunlarında belirlenen oranlar dikkate alınmak suretiyle kesinti yapılması,

gerekmektedir.

B- KANUNİ FAİZ ORANLARI

Kişilerden alacakların tahsilinde; Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa göre faiz ödenmesi gereken hallerde saymanlıkların, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre faiz uygulamaları gerekmektedir.

Anılan Kanununun 15/12/1999 tarihli ve 4489 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesi hükmü gereğince; faiz ödenmesi gereken hallerde, faiz miktarı sözleşme ile belli edilmemiş ise ödeme, yıllık, T.C. Merkez Bankasının önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerinde uyguladığı reeskont oranı üzerinden yapılacaktır. Şayet, 30 Haziran günü uygulanan reeskont oranı, önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan reeskont oranından beş puan veya daha çok farklı olduğu takdirde, yılın ikinci yarısında bu yeni oran uygulanacaktır.

Kanununun değişik 2 nci maddesi hükmüne göre ise, temerrüde düşen borçlunun, sözleşme ile aksi kararlaştırılmadıkça, geçmiş günler için 1 inci maddede belirlenen orana göre temerrüt faizi ödemeye mecbur olduğu hükme bağlanmıştır. Şayet, T.C. Merkez Bankasının önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avans işlemlerinde uyguladığı faiz oranı, Kanunun birinci maddesine göre belirlenen orandan fazla ise, arada sözleşme olmasa dahi ticari işlerde temerrüt faizi, fazla olan bu oran üzerinden istenebilecektir. 30 Haziran günü uygulanan avans faiz oranı önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan avans faiz oranından beş puan veya daha çok farklı ise, yılın ikinci yarısında bu yeni oranın uygulanması gerekmektedir. Ayrıca, temerrüt faizi miktarının sözleşmede kararlaştırılmamış olması halinde, akdi faiz miktarı yukarıda öngörülen miktarın üstünde ise, temerrüt faizi akdi faiz miktarından az olamayacaktır.

Buna göre,

1- Kişilerden alacakların tahsilinde uygulanacak faiz oranları, "Parasal Sınırlar, Süreler ve Oranlar"a ilişkin 3 sıra no.lu Genel Tebliğ eki tabloda, ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Bundan böyle tahsil edilecek kişilerden alacaklar için faiz ödenmesi gereken hallerde söz konusu tabloda gösterilen oranlar uygulanacak olmakla birlikte; yılın ikinci yarısında, 30 Haziran günü için T.C. Merkez Bankasının uyguladığı reeskont ve avans faiz oranlarının, önceki yılın 31 Aralık gününde uygulanan oranlardan beş puan veya daha çok farklı olması halinde bu yeni oranlara göre işlem yapılacaktır. Herhangi bir farklılığın olmaması veya farklılığın beş puandan az olması halinde ise yılın ilk yarısındaki oranların uygulanmasına devam edilecektir.

2- Alacaklı ve borçlunun anlaşmaları ile bir ödeme planına bağlanan alacakların faizleri hakkında anlaşma tarihindeki kanun hükümleri uygulanacaktır. Ancak, borçlu ödeme planına uymadığı takdirde alacaklı ödeme planına bağlı kalmaksızın, mevcut hüküm ve oranlara göre alacağını tahsil edebilecektir.

3- Sayıştay ilamları ile tazminine karar verilenler için hesaplanan faiz tutarı, 832 sayılı Sayıştay Kanununun 64 üncü maddesi hükmü gereğince borç tutarının %10 unu geçemeyecektir.

Ayrıca, Sayıştay 4 üncü Dairesinin 4/1/1996 tarihli ve D.4.1996-1/1996 sayılı Kararında; Sayıştay denetçilerince düzenlenen sorgu kağıtlarının Sayıştay yargılamasının ana unsurlarından olmakla birlikte ilam niteliğinde olmadığı ve sorumluları bağlayıcı bir yönünün bulunmadığı, bu nedenle Sayıştay denetçilerinin sorgusu üzerine saymanlıklarca ahizleri adına kişilerden alacaklara alınan fazla ve yersiz ödemelerden de 3095 sayılı Kanun hükümlerine göre faiz alınması gerektiği belirtildiğinden, saymanlıkların söz konusu alacakları, faiz başlangıç tarihini de dikkate alarak 3095 sayılı Kanun hükümlerine göre faiz tahakkuk ettirmek suretiyle tahsil etmeleri gerekmektedir.

4- 14/11/1990 tarihli ve 3678 sayılı Kanunla 3095 sayılı Kanuna eklenen 4/a maddesinde; sözleşmesinde daha fazla akdi ve gecikme faizi kararlaştırılmadığı takdirde, yabancı para borcunun faizinde Devlet bankalarının o yabancı para ile açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanacağı hükme bağlandığından, yabancı para cinsinden olan borçların tahsilinde, bu husus dikkate alınacaktır.

Ancak, döviz cinsinden yapılan ödemeler için, sözleşmelerinde yer alan hüküm gereği Türk Lirası cinsinden borçlandırma yapıldığı takdirde; taahhüt senesinde faiz ve faiz başlangıç tarihi konusunda bir hüküm yok ise faiz hesabında, taahhüdün ihlal tarihinden itibaren (1) numaralı bentte belirtilen oranların uygulanması gerekmektedir.

C- FAİZ BAŞLANGIÇ TARİHİ

Kişilerden alacaklar hesabına alınarak takip ve tahsili gereken alacaklardan;

1- Vezne, mutemet, tahsildar ve ambar açıklarına ilişkin olanlarda, alacağın doğduğu tarihten,

2- Fazla ve yersiz ödemelerden doğanlarda, idarenin geri isteme iradesinin borçluya ulaştığı (Fazla ve yersiz ödemelerden doğan Devlet alacaklarında faiz başlangıç tarihi, geri isteme iradesinin borçluya ulaştığı tarih olup, tahakkuk daireleri ve saymanlıkların borçlunun, borcunu ödemesi için en kısa sürede ihtarda bulunulması konusunda gerekli titizliği göstermeleri gerekmektedir.),

3- Tahsil veya ödeme sırasında noksan tahsilattan ya da eksik kesilmesinden doğanlarda, tahsil edilen veya eksik kesilen tutarın gelir kaydedilmesi gerektiği,

4- Süresinde mahsup veya iade edilmediğinden ita amiri mutemedi adına kişilerden alacaklar hesabına alınan avanslarda, avansın mahsup edilmesi gerektiği,

5- Sürekli görev yolluğu avanslarının süresinde mahsup veya iade edilmemesi nedeniyle doğan alacaklarda;

a) Memur ve ailesinin yeni görev yerine varış tarihinden itibaren bir ay sonraki,

b) Memur veya ailesinin yeni görev yerine hiç gitmemiş olması halinde, avansın verildiği,

c) Tayin emrinin iptali halinde, iptal emrinin ilgiliye tebliğ edildiği tarihi izleyen 15 inci gün sonundaki,

6- Geçici görev yoluğu avanslarının süresinde mahsup veya iade edilmemesi nedeniyle doğan alacaklarda;

a) Görev ifa edilmiş ise, asıl görev yerine dönüşünden itibaren bir ay sonraki,

b) Görev mücbir sebep dışında herhangi bir özel nedenle ifa edilmemiş ise, avansın verildiği,

c) Görevlendirmeden vazgeçilmiş ise, vazgeçme onayının ilgiliye tebliğ edildiği tarihi izleyen 15 inci gün sonundaki,

7- Sözleşmeye dayanan alacaklarda, ilgili kanun veya taahhütnamelerde başka türlü bir esas belli edilmemiş ise, akdin ihlal edildiği,

8- Faizsiz olarak takside bağlanmış alacaklarda, ödenmeyen taksidin muaccel olduğu,

9- Sayıştay, adli, idari ve askeri mahkemeler ilamları ile tazmine hükmolunan alacaklarda, ilamda faiz başlangıç tarihine ilişkin özel bir hükme yer verilmiş ise bu tarih, belirtilmemiş ise tazmin kararının verildiği,

tarihten itibaren, faiz uygulanmak suretiyle tahsil edilecektir.

D- TERKİN EDİLECEK ALACAKLAR

1- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun "Tahsil İmkansızlığı Nedeniyle Terkin" başlıklı 106 ncı maddesi hükmü gereğince 99/13326 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen terkin tutarı, Parasal Sınırlar, Süreler ve Oranlara ilişkin (3) sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği eki tabloda gösterilmiştir.

Buna göre; genel ve katma bütçe saymanlıklarının kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı olup, takibi 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan ve tutarı "Parasal Sınırlar, Süreler ve Oranlar"a ilişkin (3) sıra no.lu Tebliğ eki tabloda gösterilen miktarı aşmayan amme alacaklarından, tahsil edilemeyeceği veya tahsili için yapılacak giderlerin alaktan fazla olacağı anlaşılanların, anılan saymanlıklar tarafından terkin edilmesi uygun görülmüştür.

2- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan ve saymanlık kayıtlarında bulunan Devlet alacaklarından tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağının anlaşılması halinde, bu tutarların saymanlık kayıtlarından çıkarılması hususunda yılları Bütçe Kanunlarıyla Maliye Bakanına verilen yetki sınırı "Parasal Sınırlar, Süreler ve Oranlar"a ilişkin (3) sıra no.lu Tebliğ eki tabloda gösterilmiş olup, bu tutarı aşmayan Devlet alacaklarından; tahsili için yapılacak takibat giderlerinin alacak tutarından fazla olacağı anlaşılanların, anılan saymanlıklarca terkin edilerek kayıtlardan çıkarılması uygun görülmüştür.

Ancak, belirlenen tutara kadar olan alacaklardan Muhakemat Müdürlükleri veya Hazine Avukatlıklarına takibi için intikal ettirilmiş bulunanlar hakkında, bu yerlerden alınacak bilgiler de dikkate alınarak yukarıda belirtilen esaslara göre işlem yapılacaktır.

3- Saymanlıklardaki iş yükünün azaltılması için, bu alacaklardan tahsili imkanı olanların tahsili sağlanacak, tahsil imkanı kalmayan alacakların terkinine ve ertesi yıla devredilmemesine özen gösterilecektir.

4- Terkin edilen alacaklarla ilgili bilgiler, Tebliğ eki "...Yılı Bütçe Kanununun... Maddesine Göre Silinmesi Uygun Görülen Kişilerden Alacaklar Cetveli"ne kaydedilecek ve cetvelin birinci nüshası Bakanlığımıza (Muhasebat Genel Müdürlüğü İzleme Şube Müdürlüğü) gönderilecektir.

II- YERSİZ VE FAZLA YAPILAN ÖDEMELERE İLİŞKİN İŞLEMLER

A- YERSİZ ÖDENEN AYLIKLAR İLE İLGİLİ İŞLEMLER

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 164 üncü maddesinde aylıkların her ay başında peşin olarak ödeneceği hükme bağlanmıştır. Ancak, tahakkuk dairelerince gerekli hassasiyet gösterilmediğinden, aylıksız izinli olarak veya istifa suretiyle görevinden ayrılan personele de gelecek aya ait aylık ve aylıkla birlikte ödenmesi gereken diğer mali haklar tahakkuk ettirilerek peşin ödenmektedir. Yersiz yapılan bu ödemeler, 818 sayılı Borçlar Kanunu hükümlerine göre sebepsiz zenginleşme nedeni sayılmaktadır. Devletin malvarlığında azalmaya neden olan bu uygulamaları bilerek yapanlar, ilgili kanun hükümlerine göre idari ve cezai açıdan sorumludurlar.

Aylık ve aylıkla birlikte ödenmesi gereken diğer mali hakların peşin ödenmesinden kaynaklanan ve Devletin malvarlığında bir azalma, kişinin malvarlığında ise bir çoğalma sonucunu doğuran uygulamalar nedeniyle, ilgililerin herhangi bir yaptırım ile karşılaşmaması ve yapılan hatalı uygulamalardan doğan alacakların ilgilileri adına borç kaydedilerek zamanında tahsil edilebilmesi için, uygulamanın aşağıda belirtilen esaslara göre yapılması gerekmektedir.

1- Tahakkuk dairelerince, aylıksız izinli olarak veya istifaen görevinden ayrılanlara gelecek aya ait aylık ve aylıkla birlikte peşin ödenmesi gereken diğer mali haklar tahakkuk ettirilmeyecektir.

2- Aylık ve aylıkla birlikte peşin ödenmesi gereken diğer mali haklar tahakkuk ettirildikten sonra aylıksız izinli olarak veya istifaen ayrılmaların meydana gelmesi halinde; ilgili birimce tahakkuk dairesi ivedilikle bilgilendirilecek, tahakkuk evrakının saymanlığa gönderilmiş olması durumunda ise tahakkuk dairesi tarafından saymanlığa derhal gerekli bilgi verilerek yersiz ödemenin yapılması önlenecektir. Ayrıca, aylıksız izin onaylarının ilgililere tebliğinden önce Devlet alacağının tahsil edilmesi sağlanacaktır.

3- Aylıksız izinli olarak veya istifaen ayrılanlara ilişkin bilgiler saymanlıklara intikal ettirildiğinde, saymanlıklarca;

a) Tahakkuk evrakları henüz işleme konulmamışsa, aynı aylık bordrosundaki diğer memurların aylıklarının ödenmesinde bir gecikmeye yol açılmadan, aylıksız izine ayrılan veya istifaen ayrılan memurlara yersiz ödemeye yol açmayacak şekilde düzenlenecek ayrı bir Tahakkuk Müzekkeresi ve Verile Emrine bağlanmaları için tahakkuk dairesi ile gerekli koordinasyon sağlanacaktır.

b) Tahakkuk evrakının işleme konulduğu ve gönderme emrinin düzenlenmiş olduğu hallerde, saymanlığın hesabının bulunduğu banka şubesi ile irtibata geçilerek, saymanlığın hesabından memurun hesabına henüz aktarma yapılmamışsa söz konusu gönderme emri geri alınacak ve doğru tutarlara göre yeniden tanzim edilmek suretiyle, düzeltilmiş listeye birlikte bankaya gönderilecektir.

c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen işlemlere rağmen yapılan yersiz ödemeler, ilgilileri adına borç kaydedilerek faiziyle birlikte tahsil edilecektir. Ancak emeklilik kesenekleri Emekli Sandığına gönderilmemiş ise Sandığa gönderilecek tutardan mahsup edilecektir. Sandığa gönderilecek kesenek bulunmadığı takdirde Emekli Sandığından bir yazı ile istenmek suretiyle getirilerek nakden ya da takip eden aylarda gönderilecek keseneklerden mahsuben tahsil edilecektir.

B- AYLIKLARINI ALDIKTAN SONRA GÖREVİNDEN AYRILANLAR İLE İLGİLİ İŞLEMLER

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 164 üncü maddesi hükmü gereğince, aylıklar her ay başında peşin olarak ödenmektedir. Emekliye ayrılma veya ölüm halinde peşin ödenmiş bulunan bu aylıklar geri alınmamaktadır. Başka bir ifadeyle; emeklilik ve ölüm halleri hariç, görevden ayrılma hallerinde hakedilmeden peşin ödenmiş bu aylıktan çalışılmayan süreye ait kısmının, emeklilik keseneği Devlet katkısının tamamı ile birlikte geri alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 14 üncü maddesinin (a) fıkrasında "...Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanların eksik aylık veya ücretlerinden tam kesenek alınır." hükmüne yer verildiğinden, Devlet katkısının Emekli Sandığından geri alınması mümkün bulunmamaktadır. Bu durum, aynı Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki "Ay başlarından sonra vazifeden ayrılanlar için ayrıldıkları ayın tamamı fiili hizmet müddeti sayılır." şeklindeki hükmü nedeniyle kişinin malvarlığında bir çoğalmaya neden olduğundan, emeklilik keseneği Devlet katkısının, 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesi hükmü gözönünde bulundurulmak suretiyle, diğer alacaklarla birlikte memurun kendisinden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, hakedilmeden, peşin olarak yapılan bu ödemelerden doğan fazla ödemeler, Borçlar Kanununun 61 inci maddesine göre sebepsiz zenginleşme teşkil etmekte olup, aynı Kanunun 66 ncı maddesinde belirtilen bir yıllık zaman aşımı süresi içinde tahsil edilmesi zorunludur.

Söz konusu fazla, yersiz veya haksız ödemelerden doğan emeklilik keseneklerinin tahsilinde uygulama birliğinin sağlanması bakımından, aşağıdaki şekilde işlem yapılması uygun görülmüştür.

1- Memuriyetle ilişkisi kesildiği halde 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesi hükümlerinden yararlanmaya hak kazanılmadığı durumlarda, memur yönünden haksız iktisaptan söz edilemeyeceğinden, emeklilik keseneğinin memurdan geri alınması mümkün değildir. Öte yandan Emekli Sandığının malvarlığında bir çoğalma mevcut olmakla birlikte, bu çoğalma 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi hükmünden doğmuş olduğundan, Emekli Sandığından tahsili yoluna gidilmeyecektir.

2- a) Memurun, aylığının tamamını haketmeden aylıksız izine ayrıldığı (ayın 15'inden sonraki bir tarihte ayrılması) hallerde geri alınması gereken emeklilik keseneğinin tahsili (A) bölümünün (2) numaralı bendinde açıklandığı gibi, aylıksız izin onayının ilgiliye tebliğinden önce sağlanacaktır.

b) Ay başlarından sonra aylığını alıp görevinden çekilen memurdan geri alınması gereken emeklilik keseneği, memur 5434 sayılı Kanununun 87 nci maddesi hükümlerinden yararlanmak suretiyle birikmiş keseneklerini geri almaya hak kazanmışsa, haksız iktisabı nedeniyle memur adına ilgili hesaplara borç kaydedilerek Borçlar Kanununun 66 ncı maddesinde belirtilen bir yıllık zaman aşımı süresi içinde tahsil edilecektir. Bu süre içinde tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması halinde ise zaman aşımını kesici tedbirler alınacaktır.

3- Ay başından sonra görevinden ayrılanlardan geri alınması gereken aylık ve aylıkla birlikte ödenmiş diğer ödemelerin hesaplanmasında Kişilerden Alacakları Hesaplama Cetveli (Ek-1) düzenlenecek ve bir örneği borçluya tebliğ edilecektir.

Borç Bilgi Fişi aşağıdaki örnekte olduğu gibi doldurulacaktır.

ÖRNEK:

Bir memurun 15/4/2002 tarihi itibarıyla aylık ve aylıkla birlikte ödenen hakedişi ile Devletçe verilen katkıları, kanuni kesintileri ile özel kesintileri ve ele geçen net tutarı aşağıda gösterildiği gibidir. Kişi aylığını aldıktan sonra 25 Nisanda görevinden istifaen ayrılmıştır. Buna göre kişiye fazla ödenen tutarın hesabı aşağıdaki şekilde yapılacaktır. (Emeklilik keseneğinin tahsilinde 5434/87 md.dikkate alınacaktır.)

VERİLER:

Aylık ve Ödemeler	(1000 TL)	Kanuni ve Özel kesintiler	(1000 TL)
- Aylık Tutar	: 32.260	Gelir vergisi	: 30.320
- Taban aylık	: 197.700	Damga vergisi	: 3.870
- Kıdem Aylık	: 15.150	Emeklilik Kes (D)	: 76.630
- Ek Gösterge	: 24.240	Emeklilik Kes (K)	: 57.470
- Yan Ödeme	: 21.650	İkraz taksidi	: 35.000
- Emekli Kes. (D)	: 76.630	Nafaka	: 75.000
- Aile Yardımı	: 3.030	İcra	: 40.000
- Lojman Tazminatı	: 200		
- Özel Hizmet Taz.	: 172.710		
- Ek Tazminat	: 181.340		
Toplam	: 724.910	Toplam	: 318.290

ÇÖZÜM:

Kişi 25 Nisanda ayrıldığına göre 15 Nisanda aldığı aylıktan 10 günlük kısmını haketmiş geri kalan kısmı fazladan ödenmiştir. Buna göre; hakettiği 10 günlük kısma isabet eden hakediş tutarı aşağıdaki tabloda gösterildiği gibi olacaktır.

Hakettiği Aylık ve Ödemeler (1000 TL)	Kanuni ve Özel kesintiler (1000 TL)
-Aylık Tutar: (32.260 : 30 X 10) = 10.750	Gelir vergisi :((10.750+65.900+5.050+8.080
-Taban aylık: (197.700 : 30 X 10)= 65.900	+7.210)-(30.000 öz. ind.)) X %15 = 10.040
-Kıdem Aylık: (15.150: 30 X 10) = 5.050	Damga vergisi : 1.290
-Ek Gösterge : (24.240: 30 X 10) = 8.080	Emeklilik Kes (D) : 0
-Yan Ödeme: (21.650: 30 X 10) = 7.210	Emeklilik Kes (K) : 0
-Emekli Kes. (D): 0	İkraz taksidi : 35.000
-Aile Yardımı : 3.030	Nafaka : 75.000
-Lojman Tazminatı:(200:30 X 10) =. 60	İcra : 40.000
-Özel Hiz.Taz:(172.710: 30 X 10)= 57.570	
-Ek Tazminat :(181.340: 30 X 10)= 60.440	
Toplam : 218.090	Toplam : 161.330

Bu durumda ilgiliye fazla ödenen tutar aldığı ile alması gereken tutar arasındaki farktır. Bu fark aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

<u>Peşin ödenen Aylık ve Ödemeler</u>	<u>Hakettiği Aylık ve Ödemeler</u>	<u>Fark</u>
- Aylık Tutar : 32.260	- Aylık Tutar : 10.750	- Aylık Tutar : 21.510
- Taban aylık : 197.700	- Taban aylık : 65.900	- Taban aylık : 131.800
- Kıdem Aylığı: 15.150	- Kıdem Aylık : 5.050	- Kıdem Aylık : 10.100
- Ek Gösterge : 24.240	- Ek Gösterge : 8.080	- Ek Gösterge : 16.160
- Yan Ödeme : 21.650	- Yan Ödeme : 7.210	- Yan Ödeme : 14.440
- Aile Yardımı: 3.030	- Aile Yardımı : 3.030	-Aile Yardımı : -
- Lojman Tazminatı: 200	- Lojman Tazminatı : 60	- Lojman Tazminatı : 140
- Özel Hizmet Taz.: 172.710	- Özel Hizmet Taz. : 57.570	- Özel Hiz. Taz.: 115.140
- Ek Tazminat : 181.340	- Ek Tazminat : 60.440	- Ek Tazminat : 20.900
<u>Toplam 648.280</u>	<u>Toplam 218.090</u>	<u>Toplam : 430.190</u>
- Emekli Kes. (D): 76.630*	- Emekli Kes. (D) : 0	-Emekli Kes. (D):76.630*
<u>Genel Toplam : 724.910</u>	<u>Genel Toplam : 218.090</u>	<u>Genel Toplam 506.820</u>
<u>Vergi Kesintileri</u>	<u>Hakettiğinden Kesilmesi</u>	<u>Fark</u>
Gelir vergisi : 30.320	Gelir vergisi : 10.040	Gelir vergisi : 20.280
Damga vergisi : 3.870	Damga vergisi : 1.290	Damga vergisi : 2.580
<u>Vergiler Toplam : 34.190</u>	<u>Vergiler Toplamı : 11.330</u>	<u>Vergi farkı top.: 22.860</u>
<u>Özel Kesintiler</u>	<u>Kesilen Özel kesintiler</u>	<u>Fark</u>
Emeklilik Kes (D) : 76.630	Emeklilik Kes (D) : 76.630	Emeklilik Kes (D) : 0
Emeklilik Kes (K) : 57.470	Emeklilik Kes (K) : 57.470	Emekl.Kes (K) : 0
İkraz taksidi : 35.000	İkraz taksidi : 35.000	İkraz taksidi : 0
Nafaka : 75.000	Nafaka : 75.000	Nafaka : 0
İcra : 40.000	İcra : 40.000	İcra : 0
<u>Toplam : 84.100</u>	<u>Toplam : 284.100</u>	<u>Toplam farkı : 0</u>

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, memura 218.090 bin Lira hakediş tahakkuk ettirilmesi ve bundan kanuni kesintiler ile kişiye ait özel kesintiler düşüldükten sonra kalan tutarın ödenmesi gerekirken, peşin yapılan ödemeden dolayı (Devletçe verilen %20 emeklilik keseneği karşılığı dahil) 506.820 bin lira fazla hakediş

tahakkuk ettirilmiş, bu tutardan özel kesintiler ile kanuni kesintiler yapılarak ilgili yerlere (Emeklilik kesenekleri Emekli Sandığına, vergiler genel bütçe dışındaki saymanlıklarca vergi dairesine, özel kesintiler ilgili yerlere) ödenmiştir.

Bu durumda, aşağıdaki örnek Ek-1'in incelenmesinden de anlaşılacağı üzere memur adına;

Tahakkuk Birimi		Borç Nedeni	
Borçlunun Adı Soyadı		Not	
Sicil No.su		Adres ve Tlf	
Unvanı			

TABLO 1: AYLIK VE YAN ÖDEMELER (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	TAHAKKUK ETTİRİLEN (A)	TAHAKKUK ETTİRİLMESİ GEREKEN (B)	FARK (C)
Aylık	32.260	10.750	21.510
Taban Aylığı	197.700	65.900	131.800
Kıdem Aylığı	15.150	5.050	10.100
Ek Gösterge	24.240	8.080	16.160
Yan Ödeme	21.650	7.210	14.440
Özel Hizmet Tazm.	172.710	57.570	115.140
Aile Yardımı	3.030	3.030	0
Denetim Tazminatı	-	-	-
Makam Tazminatı	-	-	-
Dil Tazminatı	-	-	-
Mali Sor. Tazminatı	-	-	-
Lojman Tazminatı	200	60	140
Ek Tazminat	181.340	60.440	120.900
TOPLAM	648.280	218.090	(1) 430.190

TABLO 2: KESİNTİ YAPILAN KATKI PAYLARI (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	FİİLEN ÖDENEN (A)	HAKEDİLEN (B)	FARK (C)
Emekli Keseneği Karşılığı (%20)	76.630	-	76.630
Emekli Kes. Karşılığı %25-%100			
TOPLAM	76.630	-	(2) 76.630

TABLO 3: YASAL KESİNTİLER (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	FİİLEN KESİLEN (A)	KESİLMESİ GEREKEN (B)	FARK (C)
Gelir Vergisi	30.320	10.040	20.280
Damga Vergisi	3.870	1.290	2.580
TOPLAM	34.190	11.330	(3) 22.860

KİŞİLERDEN ALACAKLARA ALINACAK TUTAR:

GENEL BÜTÇELİ DAİRELER İÇİN	a) 5434/87.Md. yararlanıyor ise (1+2-3)=	483.960
	b) 5434/87.Md. yararlanmıyor ise (1-3)=	407.330
KATMA BÜTÇELİ DAİRELER İÇİN	a) 5434/87.Md. yararlanıyor ise (1+2)=	506.820
	b) 5434/87.Md. yararlanmıyor ise (1)=	430.190

a) Genel bütçe saymanlıklarınca, fazla tahakkuk ettirilmiş olan aylık ve diğer unsurlar toplamı 430.190 bin liradan kesilerek genel bütçeye gelir kaydedilmiş olan gelir ve damga vergisi fark tutarının düşülmesinden sonra kalan (430.190 –22.860) 407.330 bin Lira; kişinin 5434 Sayılı Kanununun 87 nci maddesi gereğince keseneklerini toptan geri alma hakkına sahipse, bu memur lehine sebepsiz zenginleşme sayıldığından, 407.330 bin Liraya Devletçe verilen emeklilik keseneği tutarı dahil edilerek (407.330 + 76.630) 483.960 bin Lira borç kaydedilecek ve tebligat yapılarak, faiziyle birlikte tahsil edilecektir.

b) Genel bütçe dışındaki saymanlıklarda ise, Sayıştay Genel Kurulunun 12/2/1981 tarihli ve 4107/1 sayılı Kararı uyarınca; fazla tahakkuk ettirilen tutarın tamamı olan 430.190 bin Lira (5434 sayılı Kanununun 87 nci maddesine göre, emeklilik keseneklerini toptan geri almaya hak kazanılmış ise, Devletçe verilen emeklilik keseneği tutarı dahil edilmek suretiyle, 506.820 bin Lira) ilgili memur adına borç kaydedilecektir. Çünkü, kişinin hak edeceğinden kesilen vergi katma bütçeye kalmamakta, genel bütçeye ödenmektedir. Şu kadar ki, memura peşin ödeme yapılırken kesilen vergiler ilgili vergi dairesine yersiz ve fazla ödenmiş olduğundan, vergi dairesinden red ve iade talebinde bulunabilecektir. Bu nedenle, verginin henüz vergi dairesine ödenmediği durumlarda bu tutarın, emanet hesabında kayıtlı vergi tutarından (ilgili bölümlerden) kişinin borcuna mahsuben red ve iade edilebilir.

Diğer taraftan, borcun hesap ve tahsilinde herhangi bir hata yapılmaması bakımından, memurun, 5434 sayılı Kanununun 87 nci maddesi karşısındaki durumunun dairesinden alınacak bir yazıyla belgelendirilmesi zorunludur.

III- MECBURİ HİZMET YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMEYENLERLE İLGİLİ İŞLEMLER**A- HİZMET YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMEYENLERİN MALİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ**

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun;

1- 78 inci maddesi gereğince, mesleklerine ait öğrenimini bitirerek Devlet memurluğuna alınmış ve asli olarak atanmış olup, mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere dış memleketlere gönderilenlerden,

a) Kendilerine tanınan süre bitiminde görevlerine başlamayanlar, aylık ve yol giderleri de dahil olmak üzere kendilerine kurumca yapılmış bulunan bütün masrafları iki kat olarak,

b) Bunlardan göreve başladıktan sonra mecburi hizmetini tamamlamadan ayrılanlar veya bir ceza sebebi ile memurluktan çıkarılmış olanlar eksik kalan mecburi hizmet süresi ile orantılı miktarı iki kat olarak,

2- 223 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince, kurumlarca açılan okullarda öğrenimleri sırasında Devlet hesabına okuma hakkını kaybeden veya öğrenim kurumunu terk edenler, kurumlarca kendileri için yapılan masrafları (Özel kanun ve yüklenme senedi hükümleri saklı kalmak kaydıyla) faiziyle birlikte,

3- 224 üncü maddesi gereğince, mecburi hizmet karşılığı Devlet hesabına yurt içi veya yurt dışında okutulan ya da yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak üzere 3 ay ve daha fazla süreyle dış memleketlere gönderilen memurlardan;

a) İlgili mevzuatında belirlenen süre içinde mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmek için başvurmamayanlar veya atanma için gerekli belgeleri tamamlamayanlar, 225 inci madde uyarınca, yol giderleri de dahil olmak üzere, kendilerine kurumlarınca yapılmış bütün giderleri yüzde elli fazlasıyla,

b) Atandıktan sonra mecburi hizmetini tamamlamadan ayrılan veya bir ceza sebebiyle görevine son verilenler, 225 inci madde uyarınca, mecburi hizmetin eksik kısmı ile orantılı tutarı yüzde elli fazlasıyla,

4- Ek 34 üncü maddesi gereğince;

a) İlgili kanunlarına göre öğrenim yapmak, yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak, staj yapmak veya benzeri bir nedenle geçici süreli görevlendirilmek suretiyle, üç ay veya daha fazla süre ile yurt dışına gönderilen kamu personelinden ve 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yurt dışına gönderilen öğrencilerden mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeden ayrılanlar ile eğitimdeki başarısızlığı veya kendi kusuru nedeniyle yurt dışından geri çağrılan ya da başarısız olarak geri dönenler; kendileri için kurumlarınca fiilen döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafları aynı döviz cins ve miktarı üzerinden borçlandırılarak, tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirası olarak,

b) 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin (ı) bendi kapsamında yurt dışına gönderilenlerden, eğitimdeki başarısızlığı veya kendi kusuru nedeniyle yurt dışından geri çağrılan ya da başarısız olarak geri dönenler, kendileri için fiilen döviz olarak yapılmış olan her türlü masrafların tamamını, tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirası olarak,

ödemek zorundadırlar.

Ayrıca, 657 sayılı Kanunun 80 inci maddesi uyarınca çıkarılan “Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik”in 17 nci maddesi ile Kanunun ek 34 üncü maddesi hükümleri uyarınca, kurumlarınca bu memurlardan Maliye Bakanlığı tarafından (Özel Kanunlarına göre Devlet hesabına okutulan öğrencilerden ise özel kanunlarındaki hükümlere göre) hazırlanan “Yüklenme Senedi ile Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi” alınması gerekmektedir.

Mecburi hizmet yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerin ödemek zorunda oldukları giderler ile yurt dışına gönderilecek personelden alınacak yüklenme senedi ile kefalet senedine göre istenecek toplam bedelin tahsilinde, aşağıdaki bölümlerde yapılan açıklamalara göre işlem yapılması gerekmektedir.

B- YURT İÇİNDE OKUMA GİDERLERİNE İLİŞKİN İŞLEMLER

Yukarıdaki (A) bölümünün (2) numaralı bendinde belirtilenler, kurumlarca kendileri için yapılan masrafları (Özel kanun ve yüklenme senedi hükümleri saklı kalmak kaydıyla) faiziyle birlikte, (3) numaralı bendindeki yurt içinde Devlet hesabına okutulanlardan yükümlülüğünü yerine getirmeyenler ise, kendilerine kurumca yapılmış bütün giderleri yüzde elli fazlasıyla ödemek zorundadırlar.

Ancak, 657 sayılı Kanuna 4160 sayılı Kanunla eklenen ek 35 inci maddede, yurt dışında okutulanlar ile Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından okutulanlar hariç olmak üzere; maddenin yürürlüğe girdiği (19/7/1996) tarihten itibaren, personel kanunları ve diğer özel kanun hükümlerine göre kamu kurum ve kuruluşları tarafından okutulacak yeni öğrencilere mecburi hizmet yükümlülüğü getirilemeyeceği, maddenin yürürlüğe girdiği tarihte mecburi hizmet karşılığı okutulan öğrencilerin mezuniyetlerinden veya memuriyete atanmalarından sonra kurumlarından mecburi hizmet yükümlülüklerinin kaldırılmasını talep edebilecekleri, bu durumda 1/1/1995 tarihinden önce mecburi hizmet yükümlülüğünü ihlal edenlerin borçları da dahil olmak üzere mecburi hizmet yükümlülüklerinin ve tazminat borçlarının ortadan kalkacağı, hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda değinilen madde hükümlerine göre;

1- Devlet hesabına okuyan öğrencilerden okuma hakkını kaybeden veya öğrenim kurumunu terk edenler için yapılmış masraflar kendilerinden (Özel kanun ve yüklenme senedi hükümleri saklı kalmak kaydıyla), bu Tebliğin I. Bölümünün (C) fıkrasındaki açıklamalara göre faizi ile birlikte tahsil edilmesi gerekmektedir.

Borçların tahsilinde aşağıdaki esaslara uyulacaktır.

a) Burs giderleri ile Devlet adına yatılı okulda okuyan öğrencilere yapılacak her türlü giderler okulun bağlı bulunduğu saymanlıkça ödendiğinden, ilgili şahıs adına çıkarılan borçların kayıt ve takibi de bu saymanlıkça yapılacaktır. Bu bakımdan, okullardan her ne sebeple olursa olsun ayrılan öğrencilere ait masraf çizelgeleri ilgili okullar tarafından, borç kaydı için açıklayıcı bir yazı ekinde saymanlığa gönderilecek, masraf çizelgesini alan saymanlıkça da söz konusu tutar, ilgilisi adına kişilerden alacaklar hesabına alınarak takibata girişilecektir.

İlgili okul tahakkuk memuru ve ita amirinin de onayını taşıması zorunlu olan masraf cetvellerinin ihtiva ettiği tutarların sıhhatinden tahakkuk memuru ve ita amiri sorumlu olacaklarından, bu hususa özellikle dikkat etmeleri gerekmektedir.

b) Borçlunun taksit talebinde bulunması halinde, saymanlıkça yükümlüden alınacak olan taksitlendirme talep dilekçesi Bakanlığımız Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğüne gönderilecektir. Taksitlendirme ile ilgili Bakanlık onayı gelinceye kadar; ileride alınacak talimata göre hareket edilmek kaydıyla, dilekçede belirtilen ilk taksit miktarı hemen, takip eden taksitler de düzenli olarak her ay tahsil edilecektir.

Taksitlendirme onayı Bakanlıktan saymanlığa geldiğinde onayda öngörüldüğü şekilde işlem yapılacaktır. Onayda kararlaştırılan taksit miktarı ödenen taksit miktarından fazla olduğu takdirde, onay tarihine kadar olan toplam fark borçludan derhal tahsil edilecektir. Ayrıca, saymanlıkça borçludan alınacak olan noterde tanzim edilmiş re'sen borç senedi ve kefaletname (taksitlerini her ay düzenli olarak ödeyeceğine dair) Bakanlıktan gelen taksitlendirme onayı ile birlikte ilgilinin dosyasına konularak, belirlenmiş taksitlerin düzenli olarak tahsiline devam edilecektir.

Borcun aslının tahsili sırasında herhangi bir nedenle faizi tahsil edilemez ise; idarenin faiz isteminin reddedilmesine yol açabilecek sakıncaların önlenmesi bakımından, asıl borcun tamamı veya son taksit tahsil edilirken düzenlenecek alındıya "Faize ilişkin talep hakkı saklıdır." şerhi konulacaktır. Son taksit ödemesinde faiz ödenmez ise hükmen tahsili yoluna gidilecektir.

c) Sözleşmesinde belirtilen borç tutarını ödemeye yanaşmayan borçlular ile taksitlerinin vadesini aksattığı anlaşılan borçlular hakkında dava açılmak veya icra takibi yapılmak üzere, alacaklı olan saymanlık adı açıkça belirtilmek suretiyle, borçlunun dosyası, saymanlıkca, o yer Muhakemat Müdürlüğüne veya Hazine Avukatlığına; Muhakemat Müdürlüğü veya Hazine Avukatlığı bulunmayan yerlerde, 4353 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin son fıkrası uyarınca, alacak hangi bakanlığa ait ise ilgili bakanlığın o mahaldeki yetkili daire amirliğine gönderilecektir.

2- 657 sayılı Kanunun ek 35 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 19/7/1996 tarihinde mecburi hizmet karşılığı okutulmakta olan öğrencilerin tazminat borçları ile 1/1/1995 tarihinden önce mecburi hizmet yükümlülüğünü ihlal edenlerin borçları ortadan kaldırıldığından, kuruluşlarca, bu durumda olanlara borç çıkarılmayacaktır. Kurumlarınca borç çıkarılarak tahsili için saymanlığa bildirilmiş olanların borçlarının terkinde hususunda ilgili kuruluş, saymanlığı bilgilendirecek, saymanlık da kayıtlarına alınmış bu borçlar için Bakanlığımıza terkin önerisinde bulunacaktır.

3- Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından okutulanlardan yükümlülüklerini yerine getirmeyen ve taahhüdünü ihlal edenler hakkında özel kanunlarındaki hükümlere göre işlem yapılacaktır.

C- YURT DIŞI EĞİTİM MASRAFLARI İLE İLGİLİ İŞLEMLER

Yukarıdaki (A) bölümünün (1) numaralı bendinde belirtilenler ile (3) numaralı bendinde belirtilenlerden yurt dışında okutulan ya da yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak, staj yapmak veya benzeri bir nedenle geçici süreli görevlendirilmek suretiyle, üç ay veya daha fazla süre ile yurt dışına gönderilen memurlar ve (4) numaralı bentte

belirtilenler, kurumlarınca kendilerine yapılan masrafları Kanunda belirtilen fazlası veya misliyle (%50 fazlası veya iki katı gibi), döviz cinsinden fiilen yapılan harcamaları ise aynı cins ve miktarda döviz cinsinden borcun tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirası olarak ödemek zorundadırlar.

Sözleşmelerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça, kapsamdaki kişilere kurumlarınca yapılan tüm masrafların (aylık, yolluk, kitap ve yayın alımı, sağlık sigortası harcamaları vb.) geri alınması esastır. Bu masraflar Türk Lirası ve döviz olarak yapılmaktadır. 657 sayılı Kanunun Ek 34 üncü maddesi, bu kişilere döviz cinsinden yapılan harcamaların borçlandırılmasını ve tahsil esaslarını ayrıca düzenlemiştir. Bu nedenle kapsamdaki kişilere çıkarılacak toplam borcun hesaplanmasında, Türk Lirası olarak yapılan harcamaların ayrı, döviz cinsinden yapılan harcamaların ayrı dikkate alınması gerekir.

1- Yüklenme Senedi ile Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 80 inci maddesi hükmüne göre çıkarılarak 21/1/1974 tarihli ve 7/ 7756 sayılı BKK ile yürürlüğe konulan “Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelik”in 17 nci maddesi ve aynı Kanunun Ek 34 üncü maddesi gereğince, Bakanlığımızca hazırlanan “Yüklenme Senedi ile Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi” bu Tebliğin ekinde (Ek-2).

a) Yüklenme ve kefalet senedi; kamu hizmetinin yerine getirilmesinde görev alan ve ilgili kanunlarına göre öğrenim yapmak, yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak, staj yapmak veya benzeri bir nedenle geçici süreli görevlendirilmek suretiyle, üç ay veya daha fazla süre ile yurt dışına gönderilen kamu personelinden, 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 19 uncu maddesine 492 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile eklenen (1) bendi hükmü uyarınca yüksek öğrenim görmeleri için yurt dışına gönderilen öğrencilerden, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun ve diğer kanun hükümleri uyarınca yurt dışına gönderilen öğrencilerden alınacaktır.

b) 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Kanun hükümlerine göre yurt dışına gönderilecek öğrencilerden alınacak Yüklenme Senedi ile Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedinde, bu Tebliğle belirlenen borçlandırma ve tahsilata ilişkin esaslara ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla kurumca gerekli görülen maddeler ilave edilebilecektir.

c) Düzenlenen senetlerin, müşterek borçlu ve müteselsil kefilin memur olması durumunda senedin her sayfasının taahhütte bulunan personel ile kefillerince birim amirlerinin huzurunda imzalanması ve imzalarının birim amirlerince onaylanması kaydıyla ayrıca noterde onaylatılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Müşterek borçlu ve müteselsil kefilin memur olmaması durumunda senetteki imzalar notere onaylatılacaktır.

Öğrencilerden alınacak yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefaletnamenin noterden onaylatılması zorunludur.

d) Düzenlenecek senetlerden (488 sayılı Damga Vergisi Kanununun muafiyet ve istisna hükümleri dikkate alınarak) gerekenlere damga pulu yapıştırılarak, yüklenici ve kefiller tarafından imzalanacaktır.

2- Mecburi Hizmet Yükümlülüklerini İhlal Edenlerde Borcun Doğuşu ve Faiz Başlangıç Tarihi:

Yargıtayın 05/6/1957 tarihli ve E.12, K.21 sayılı Kararında; Devlet ve resmi daireler hesabına okutulan;

- Tahsillerini bitirmeden kendi kusurları nedeniyle okuldan çıkarılan veya haklı bir sebep olmaksızın tahsilini bırakan öğrencilerden,

- Tahsillerini tamamladıktan sonra kanun ve taahhütleri gereğince yerine getirmekle yükümlü oldukları mecburi hizmetten kendi kusurları yüzünden çıkarılanlar veya haklı bir sebep olmaksızın mecburi hizmet süresini tamamlamadan bu hizmeti bırakanlardan,

aranılacak okul masraflarına ilişkin faizin başlangıç tarihi, ilgili kanun veya taahhütnamede faiz başlangıcının, masrafın gerçekleştiği veya harcandığı tarih olduğu açıkça yazılı olmadığı ve gösterilmemiş bulunduğu durumlarda, öğrencinin okulla veya hizmetle ilişkisinin kesildiği (taahhüdün ihlal edildiği) tarih olduğu belirtilmektedir.

Buna göre, özel kanunlarında veya yüklenme ve kefalet senetlerinde aksine bir hüküm bulunmadıkça faiz başlangıç tarihi borç aslı için taahhüdün ihlal edildiği tarih, cezai şart için ise temerrüde düşürüldüğü tarih olarak kabul edilecektir.

3- Harcamaların Tahakkuk Dairelerince Takibine İlişkin Esaslar:

Taahhüdünü ihlal eden kamu personelinden, kurumca kendisi için yurt dışına gönderilme nedeniyle yapılan tüm harcamaların geri alınması gerektiğinden, tahakkuk dairelerince, yurt dışına gönderilen her bir personel için "Yurt Dışına Gönderilen Kamu Personeline Yapılan Harcamalar Takip Listesi" (Ek-3) açılacak ve ilgiliye Türk Lirası ve fiilen döviz cinsinden yapılan harcamalar, ayrı ayrı bu listeye kaydedilerek izlenecektir.

Taahhüdünü ihlal edenlerin borçlarının ve buna uygulanacak faizin hesaplanmasında, birinci paragrafta tutulması öngörülen listelerde kayıtlı Türk Lirası cinsinden harcama tutarı ve döviz cinsinden fiili harcama tutarı ayrı ayrı esas alınacaktır.

4- Borçların Saymanlıklara Bildirilmesi ve Tahsilinde Uygulanacak Esaslar:

Taahhüdünü ihlal eden personelden tahsili gereken tutarlar, dairelerince düzenlenecek "Yurt Dışına Gönderilenlerden Yükümlülüklerini Yerine Getirmeyenlere Ait Borç Bildirimi"nde (Ek-4) gösterilecektir. Üç nüsha olarak düzenlenecek borç bildiriminin bir nüshası borçluya tebliğ edilecek, bir nüshası harcamalar takip listesi (Ek-3) ve yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedinin tasdikli bir örneği ile birlikte tahsilatı yapacak ilgili saymanlığa gönderilecektir. Üçüncü nüshası ise dairelerinde saklanacaktır.

Hesaplanan borç miktarının, ilgilinin durumu ve ödettirilecek meblağ dikkate alınarak yapılacak taksitlendirmelere ilişkin taahhütnamelerde, yabancı para cinsinden olan borçların döviz cinsinden taksitlendirilmesine ve ödemenin, ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru uygulanmak suretiyle Türk Lirası olarak yapılacağına, taksitlerin vadesinde ödenmediği takdirde tüm alacağın muaccel olacağına ve temerrüt faizi uygulanacağına dair hükümlere yer verilecektir. Ayrıca, özel kanunlarında belirtilen tutarı geçen alacaklarda taksitlendirme yetkisinin, kanununda öngörülen durumlarda Sayıştayın

görüşü üzerine, Bakanlığımız (Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü) vasıtasıyla kullanılması gerekmektedir.

Taksitlerin tahsili sırasında, o zamana kadar hesaplanacak faizin ödenmemesi halinde, taksit ödemelerine ilişkin alındı üzerlerine "Faize ilişkin talep hakkı saklıdır."şerhi konulacaktır.

Saymanlıklarca, idarelerden gelen borç bildirim ve eki harcama takip listesindeki bilgilerin birbiriyle uyumlu olduğu kontrol edildikten sonra;

a) Borç bildirim fişinde döviz cinsinden gösterilen borç tutarı, işlemin yapıldığı tarihte T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan olunan efektif satış kuru uygulanmak suretiyle Türk Lirasına çevrilecek ve bulunan bu tutar, düzenlenecek muhasebeleştirme belgesiyle (yurt dışı masrafları yabancı para cinsinden kişi borcu açıklaması yapılarak) ilgili adına kişilerden alacaklar hesabına kaydedilecektir.

Borcun döviz cinsinden tutarı muhasebeleştirme belgesinin açıklama bölümünde ve her bir borçlu için tutulacak "Yurt Dışına Eğitim, Staj, İhtisas Amacıyla Gönderilenlere Ait Borç Takip ve Değerleme Fişi"nde (Ek-5) mutlaka gösterilecektir.

b) Döviz cinsinden borcun tahsilinde, döviz cinsinden taksitlendirilen borcun taksitleri, öncelikle Tebliğin I. Kısım (C) bölümündeki açıklamalara göre, tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan olunan efektif satış kuru uygulanmak suretiyle Türk Lirası cinsinden tahsil edilecektir. Tahsil edilen Türk Lirası karşılığı döviz miktarı, ilgilinin alacak izleme dosyasında döviz cinsinden gösterilen borç tutarından düşülecektir.

c) Her bir borçlunun döviz cinsinden kalan borç tutarı ay sonlarında, o gün için T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilan olunan efektif satış kuru uygulanmak suretiyle Türk Lirasına çevrilecek ve bu tutar ile borçlunun en son işlem tarihi itibarıyla Türk Lirası cinsinden kalan borç tutarı arasındaki kişi aleyhine olan fark, düzenlenecek muhasebeleştirme belgesiyle (Kişi aleyhine kur farkından doğan borç açıklaması yapılarak) ilgili adına borç kaydedilecektir.

Ay sonlarında yukarıda belirtildiği şekilde yapılan değerlendirme sonucunda bulunan Türk Lirası tutarı, borçlunun en son işlem tarihi itibarıyla Türk Lirası cinsinden kalan borç tutarından az olduğu takdirde; kişi lehine olan aradaki farkın, düzenlenecek muhasebeleştirme belgesiyle (Kişi lehine kur farkı nedeniyle terkin açıklaması yapılarak) ters kayıtlarla hesaplardan çıkarılarak borcun azaltılması gerekir.

Bu işlemler "Yurt Dışına Eğitim, Staj, İhtisas Amacıyla Gönderilenlere Ait Borç Takip ve Değerleme Fişi"nde (Ek-5) olduğu gibi gösterilecektir.

d) Borç bildirim fişinde Türk Lirası cinsinden gösterilen tutar, düzenlenecek ayrı bir muhasebeleştirme belgesi ile (Yurt dışı masrafları Türk Lirası cinsinden kişilerden alacaklar açıklaması yapılarak) aynı ilgili adına ayrıca borç kaydedilecektir.

Türk Lirası cinsinden yapılan harcamalara ilişkin bu borcun taksitlerinin tahsili sırasında, Tebliğin I. Kısım (C) bölümündeki açıklamalara göre hesaplanan faizin tahsil edilememesi durumunda, taksit ödemelerine ilişkin alındı üzerlerine "Faize ilişkin talep hakkı saklıdır."şerhi konulacaktır.

e) Gerek yabancı para alacakları gerekse Türk Lirası cinsinden alacaklar için hesaplanan kanuni faiz ve temerrüt faizlerinin de borçluları adına kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmesi ve faiz tahsilatının bu borçlardan düşülmesine ilişkin muhasebe kayıtlarının tesis edilmesi zorunludur.

ÖRNEK:

Hacettepe Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak çalışan Mehmet NOYAN mesleği ile ilgili araştırma ve staj yapmak üzere 7 ay süreyle Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderilmiştir. Adı geçene yapılan ödemeler ile taahhüdünü ihlal ettiği tarih aşağıda gösterildiği gibidir. Kişinin yüklenme senedinde harcamaların geri tahsilinde misli ceza şart da bulunmaktadır.

Veriler:

- TL olarak yapılan toplam harcama	:250.000.000
- USD olarak yapılan harcama	: 12.000
- Taahhüt ihlal tarihi	: 01.11.2001
- Borç kaydı işlem tarihi TCMB efektif satış kuru	: 1.456.500
- Ödeme süresi	:5 yıl içinde, 2500, 4000, 5500 Dolar olarak ödenecek, faizi ise son taksitle birlikte ödenecektir. TL borcu ise aynı tarihlerde, 150.000.000, 150.000.000 ve 200.000.000 Lira olarak (faiz son taksitle) ödenecektir.
- 1 inci taksidin yatırıldığı tarih	: 01.02.2002
- 1 inci taksitte uygulanan TCMB efektif satış kuru	: 1.467.000
- Şubat ayı sonu değerlendirme TCMB efektif satış kuru	: 1.495.000
- Mart ayı sonu değerlendirme TCMB efektif satış kuru	: 1.450.000
- Nisan ayı sonu değerlendirme TCMB efektif satış kuru	: 1.460.000
- 2 nci taksidin yatırıldığı tarih	: 01.05.2002
- 2 nci taksitte uygulanan TCMB efektif satış kuru	: 1.500.000
- Mayıs ayı sonu değerlendirme TCMB efektif satış kuru	: 1.575.000
- 3 üncü taksidin yatırıldığı tarih	: 01.06.2002
- 3 üncü taksitte uygulanan TCMB efektif satış kuru	: 1.650.000
- Yabancı para cinsinden bir yıl vadeli hesaplara Devlet bankalarınca uygulanan en yüksek faiz oranı %12, TL cinsinden ise kanuni faiz oranı %60 olarak kabul edilmiştir.	

ÇÖZÜM:

Tahakkuk daireleri kurum bütçesinden yapılan Türk Lirası ve döviz cinsinden harcamalar takip listesini (Ek-3) örnek formda olduğu gibi dolduracaktır. Ayrıca tanzim edeceği borç bildirimini (Ek-4) formunda TL ve döviz cinsinden yapılan harcamalar toplamını ayrı ayrı ilgili alanlara yazmak suretiyle gösterecek, misli ceza şartı bulunması halinde (örneğimizde 2 misli alınmıştır.) misli ceza tutarına da yer verilecektir.

Borç bildiriminin ilgiliye tebliğini takiben söz konusu belgeler ilgiliye ait yüklenme senedinin bir örneği, tebligat yazısı, bu konuda kurum yetkili organlarınca alınan taahhüdün ihlaline ilişkin karar veya onay, taksitlendirme taahhünamesi ve bu konuda yetkili makamın muvafakat yazısı ile birlikte saymanlığa gönderilecektir. Saymanlık Türk Lirası cinsinden olan alacağı ayrı, döviz cinsinden olan ancak Türk Lirası olarak tahsil edilecek alacağı ayrı, ama aynı (Ek-5) fişte takip edecektir.

1- Saymanlıkça, borç bildirim (Ek-4) formunda görülen Türk Lirası cinsinden harcamaları ve buna ilave edeceği misli ceza tutarı bir kalemde kişilerden alacaklar hesabına kaydedilecek, taksitlendirmeye ilişkin taahhütnamede öngörülen taksitler halinde tahsil edilecektir. Taksitlendirme talebi sonuçlanıncaya kadar borçlu tarafından yapılan ödemeler, alındı üzerine "Faize ilişkin talep hakkı saklıdır."şerhi verilmek suretiyle tahsil edilecektir. Taksitlendirme talebi sonucuna göre, yapılan ödemeler vadesi geçmiş taksitlere sayılacaktır.

2- Borç bildiriminde (Ek-4) döviz cinsinden gösterilen tutarın işlem tarihi itibarıyla TCMB efektif satış kuru uygulanmak suretiyle bulunacak $(12.000 \times 1.456.500 = 17.478.000.000)$ Türk Lirası karşılığı tutar kişilerden alacaklar hesabına alınacak, ayrıca borcun döviz cinsinden tutarı (12.000), ilgilinin alacak izleme dosyasında döviz cinsinden gösterilen borç tutarından düşülecektir.

Döviz cinsinden takip edilecek bu borç taksitlendirme taahhütnamesinde öngörülen sürelerde taksitler halinde, tahsil tarihindeki TCMB efektif satış kuru uygulanmak suretiyle Türk Lirası olarak tahsil edilecektir. Buna göre;

a) 1/2/2002 tarihinde ödenecek 1. taksit tutarı olan 2.500 USD karşılığı 3.667.500.000 Türk Lirası tahsil edildiğinde "7" no.lu sütuna kaydedilecektir. Döviz cinsinden tutarları ise "8" no.lu sütuna kaydedilecek, tahsilat karşılığı Türk Lirası tutarı ve döviz cinsinden tutarı 9 ve 10 no.lu sütun tutarlarından düşülecektir.

Aynı tarihte aynı kişinin Türk Lirası cinsinden olan borcu için de 1. taksiti yatırması gerektiğinden, bu kişi Türk Lirası cinsinden borcunun 1. taksiti olan 150.000.000 lira olarak tahsil edilecek tutar Alacak Takip ve Değerleme Fişinde (Ek-5) ilgili sütunlara kaydedilecek, yapılan tahsilat borç tutarından düşülecektir.(İkinci takside ilişkin işlemler konusunda (Ek-5) tabloyu inceleyiniz).

b) Döviz cinsinden bakiye borcun her ayın son iş günü itibarıyla değerlemesi yapılacak $(9.500 \times 1.495.000 = 14.202.500.000)$ ve bulunan döviz karşılığı Türk Lirası tutarı ile kayıtlarda yer alan Türk Lirası cinsinden borç tutarı arasındaki fark $(14.202.500.000 - 13.810.500.000 = 392.000.000)$ kişi aleyhine oluşan fark (7) numaralı sütuna kaydedilecek, kişi aleyhine meydana gelen bu fark (9) numaralı sütun tutarına eklenerek değerlendirme tarihi itibarıyla döviz cinsinden borç tutarının karşılığı Türk Lirasının kayıtlara yansıtılması sağlanmış olacaktır.

Mart ayı sonunda yapılan değerlendirme sonucu bulunan Türk Lirası cinsinden borç tutarı ile $(9.500 \times 1.450.000 = 13.775.000.000)$ kayıtlı Türk Lirası borç tutarı arasındaki kişi lehine oluşan fark $(14.202.500.000 - 13.775.000.000 = 427.500.000)$ kişinin Türk Lirası cinsinden kayıtlı borç tutarından (9 numaralı sütunda yer alan bir önceki borç tutarından) düşülecek ve bu bölümün (4) numaralı fıkrasının (c) bendinde açıklandığı şekilde ters kayıt yapılarak kişi adına kayıtlı Türk Lirası cinsinden borcu azaltılacaktır.

c) Müteakip her taksidin tahsilinde yukarıda belirtildiği gibi işlemler borç bitene kadar devam ettirilecektir.

Son taksitle birlikte faiz ödemesi de yapılacağından faiz hesaplanması ve kişilerden alacaklar hesabına kaydedilerek tahsilatının yapılması gerekir. Örneğimize göre;

- İhlal tarihi ile ilk taksidin yatırıldığı tarih arasında (1/11/2002-1/2/2002) 3 aylık süre için ($12.000 \times \%12 \times 3/12 = 360$ USD),

- İhlal tarihi ile ikinci taksidin yatırıldığı tarih arasında bakiye 9.500 USD'ye (1/11/2002-1/5/2002) 6 aylık sürede için ($12.000 \times \%12 \times 6/12 = 570$ USD),

- İhlal tarihi ile son taksidin yatırıldığı tarih arasında bakiye 5.500 USD'ye (1/11/2002-1/6/2002) 7 aylık süre için ($5.500 \times \%12 \times 7/12 = 385$ USD),

olmak üzere, toplam 1.315 USD faiz tahakkuk ettirilecek ve ilgili adına kayıtlara alınarak tahsil tarihindeki efektif satış kuru üzerinden ($1.315 \times 1.650.000 = 2.169.750.000$) Türk Lirası olarak tahsil edilecektir.

Türk Lirası cinsinden borca uygulanacak faiz de aynı sürelerle, ancak faiz oranı %60 alınmak suretiyle hesaplanacak ve bulunacak tutar (toplam 264.000.000 TL.) kayıtlara alınarak tahsil edilecektir.

(Bu konudaki örnek Ek-5 tabloda gösterilmiştir.)

5- Uygulamada Dikkat Edilecek Diğer Hususlar :

Yüklenme senetleri, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yurt dışında eğitim, öğrenim gören veya staj yapan ya da ilgili kanunlarında öngörülen nedenlerle geçici görevli olarak yurt dışına gönderilen kişilerin yükümlülüklerini belirleyen ve sınırlarını çizen taahhütnamelerdir. Belli amaçlarla yurt dışına gönderilecek kamu personelinin, kendi iradeleri ile imzaladıkları yüklenme senetleri, bütün hükümleri ile birlikte geçerli ve tarafları bağlayıcı niteliktedir. Diğer taraftan, 4160 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (d) bendinde; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa eklenen Ek 34 üncü maddenin Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır. Bu nedenle;

a) Kanunun yayımlandığı 5/8/1996 tarihinden itibaren alınan yüklenme senetlerine dayanılarak yapılacak tahsilat işlemlerinde (Yüklenme senetlerindeki hükümlere bağlı kalınmak kaydıyla) bu Tebliğde yapılan açıklamalar ve belirlenen esaslara uyulması, 5/8/1996 tarihinden önce yurt dışına gönderilenlerden yükümlülüklerini yerine getirmeyenler hakkında ise muhtelif hukuki (Bütçe Kanunları gibi) düzenlemelere göre kendilerinden alınan yüklenme ve kefalet senedinde belirlenen (Örneğin: Fiilen döviz olarak yapılan masrafların %50 fazlasıyla, aynı döviz cinsinden ve aynı miktarda borçlandırılması gibi) esaslara göre işlemlerin sonuçlandırılması gerekmektedir.

b) Yabancı para cinsinden olan borçların taksitlerinin Türk Lirası cinsinden tahsilinde ve tahsil edilen tutarın döviz cinsi borçtan düşülmesinde, borcun vadesi ne olursa olsun, fiili ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru esas alınacaktır.

c) 5/8/1996 tarihinden önce düzenlenen yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi veya re'sen taahhütnamelerde, borcun döviz cinsinden "aynen" tahsil edileceğine dair hükümlere yer verilmiş olması halinde bu borçlar, döviz olarak tahsil edilecek ve "döviz hesabı"na, kaydolunacaktır.

Bu tür borçların vadesinde döviz olarak ödenmemesi halinde, 818 sayılı Borçlar Kanununun 83 üncü maddesine 14/11/1990 tarihli ve 3678 sayılı Kanunla eklenen fıkra

uyarınca, fiili ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru uygulanarak tahsil edilmesi mümkün bulunmaktadır.

d) Taahhütname ve kefaletnamede taahhüdün ihlali halinde başkaca hüküm almaya gerek kalmaksızın borcun ödeneceği taahhüt edilmiş olmasına rağmen borcunu ödemeye yanaşmayanların borçları saymanlık kayıtlarına alındıktan sonra bu konuda oluşturulacak dosyalar dava veya icra yoluna gidilmesi için muhakemat müdürlüğü, hukuk müşavirliği veya hazine avukatlığına gönderilecektir.

IV- ASKERİ EŞYA TAZMİN BEDELLERİNİN TAHSİL İŞLEMLERİ

25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 255 inci maddesi hükmü gereğince, askeri mahkemelerin haciz, istirdat ve tazminata ilişkin hükümlerinin maliye dairelerince, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu alacaklar, saymanlıklarca ilgilileri adına kişilerden alacaklar hesabına kaydedilerek takip ve tahsil edilmektedir.

Tazmin bedeli ile birlikte hükme bağlanan mahkeme harçları ise, 492 sayılı Harçlar Kanununun 130 uncu maddesi uyarınca, ilgili mahkemece gönderilen ayrı bir yazı veya müzekkere üzerine, vergi dairelerince tahakkuka alınarak tahsili sağlanmaktadır.

Askeri mahkemelerce hükümlenen tazmin bedellerinin ödeme süresi bir aydır. Bu sürenin, alacağın gecikme zammına da tabi olduğu belirtilmek suretiyle, borçlunun şahsına yapılacak tebliğ tarihinden itibaren başlatılması gerekmektedir. Bu süre içinde ödenmeyen borçlar için, ilgililerine 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeme emri tebliği, haciz tatbiki, gecikme zammı uygulanması gerekmektedir.

Bu alacakların kovuşturulmasında aşağıdaki esaslara uyulması gerekli görülmüştür.

1- Askeri mahkeme ilamıyla hükümlenen tazminat tutarı, hükümlünün bağlı bulunduğu birliğin harcamalarını yapan saymanlıkça kişilerden alacaklar hesabına alınarak, alacağın gecikme zammına da tabi olduğu belirtilmek suretiyle borçluya tebliğ edilecek ve hükümlünün terhisinde gideceği yer ve adresi tespit edilerek dosyasına kaydedilecektir.

2- Alacak tebliğ gününden itibaren bir aylık süre içinde ödendiğinde gecikme zammı aranmayacaktır. Bu süre içinde ödenmediği takdirde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeme emri çıkarılarak borçluya tebliği veya haciz tatbiki ya da hapsen zorlama gerekebileceğinden, alacağın gecikme zammıyla birlikte tahsil edilmesi için alacak tutarı, vade tarihi ve borçlunun adresi belirtilmek suretiyle, borçlunun bulunduğu yer vergi dairesine bildirilecektir.

3- Borçluya tebliğ tarihinden itibaren beş yıllık tahsil zaman aşımı süresi doluncaya değin, sürekli olarak izlendiği halde tahsil imkanı olmadığı anlaşılan tazmin bedellerinin, gerekli belgelere dayandırılarak terkin edilmesi hususu Bakanlığımıza önerilecek ve alınacak cevaba göre gereği yapılacaktır.

4- Askeri mahkemelerce hükme bağlanan, Hazine ile doğrudan ilgili olmayan (kantin açıklarından doğma tazmin bedelleri ve benzeri) alacaklar saymanlıklarca kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmeyecektir. Bu alacakların özel tahakkuk hesaplarında izlenmesi

gerekmektedir. Ancak, yukarıda açıklanan şekilde borçlular kovuşturulabilecek ve tahsil edilen tutarlar emanete alınarak, alacaklı kuruluş (Kantin) amirliğine ödenecektir.

V- YÜRÜRLÜK

14/1/2003 tarihli ve 24993 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 16 sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.

**YERSİZ VE FAZLA ÖDENEN AYLIKLARDAN DOĞAN
KİŞİLERDEN ALACAKLARI HESAPLAMA CETVELİ**

Tahakkuk Birimi		Borç Nedeni	
Borçlunun Adı Soyadı		Not	
Sicil Nosu		Adres ve Tıf	
Unvanı			

TABLO 1: AYLIK VE YAN ÖDEMELER (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	TAHAKKUK ETTİRİLEN (A)	TAHAKKUK ETTİRİLMESİ GEREKEN (B)	FARK (C)
Aylık	32.260	10.750	21.510
Taban Aylığı	197.700	65.900	131.800
Kıdem Aylığı	15.150	5.050	10.100
Ek Gösterge	24.240	8.080	16.160
Yan Ödeme	21.650	7.210	14.440
Özel Hizmet Tazminatı	172.710	57.570	115.140
Aile Yardımı	3.030	3.030	0
Denetim Tazminatı	-	-	-
Makam Tazminatı	-	-	-
Dil Tazminatı	-	-	-
Mali Sorumluluk Tazminatı	-	-	-
Lojman tazminatı	200	60	140
Ek Tazminat	181.340	60.440	120.900
TOPLAM	648.280	218.090	(1) 430.190

TABLO 2: KESİNTİ YAPILAN KATKI PAYLARI (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	FİİLEN ÖDENEN (A)	HAKEDİLEN (B)	FARK (C)
Emekli Keseneği Karşılığı (%20)	76.630	-	76.630
Emekli Kes. Karşılığı %25- %100			
TOPLAM	76.630	-	(2)* 76.630

TABLO 3: YASAL KESİNTİLER (1000TL)

AYLIK UNSURLARI	FİİLEN KESİLEN (A)	KESİLMESİ GEREKEN (B)	FARK (C)
Gelir Vergisi	30.320	10.040	20.280
Damga Vergisi	3.870	1.290	2.580
TOPLAM	34.190	11.330	(3)** 22.860

KİŞİLERDEN ALACAKLARA ALINACAK TUTAR:

GENEL BÜTÇELİ DAİRELER İÇİN	a) 5434/87.Md. yararlanıyor ise = (1+2-3)=	483.960
	b) 5434/87.Md. yararlanmıyor ise = (1-3)=	407.330
KATMA BÜTÇELİ DAİRELER İÇİN	a) 5434/87.Md. yararlanıyor ise = (1+2)=	506.820
	b) 5434/87.Md. yararlanmıyor ise = (1)=	430.190

AÇIKLAMALAR:

* (2) 5434 SK.87Md. gereğince toplu ödmeden yararlanılması halinde borç toplamına dahil edilecektir.

** (3) Yalnızca genel bütçeli idarelerde düşülecektir.

**YURT DIŞINA GÖNDERİLEN KAMU PERSONELİNE MAHSUS YÜKLENME
SENEDİ VE MUTEBER İMZALI MÜTESELSİL KEFALET SENEDİ**

1- İlgili mevzuat hükümlerine göre: (1) ..... nca kısmen veya tamamen finanse edilmek suretiyle öğrenim yapmak, yetiştirilmek, eğitilmek, bilgimi artırmak, mesleğimle ilgili konularda araştırma- inceleme-etüt veya staj yapmak ya da benzer bir nedenle geçici süreli görevlendirilmek üzere (2)..... ye (3) ..... süreyle yurt dışına gönderileceğimden, aşağıdaki şartların aynen kabulünü ve işbu yüklenme senedi hükümlerinin her ne surette olursa olsun tarafımdan ihlal edilmesi halinde bu yüklenme senedinde yazılı müeyyidelerin hakkımda aynen ve tamamen tatbik edileceğine rıza ve muvafakatımı beyan ederim.

2- Yukarıda yazılı maksatla (2) .....ye gönderildiğim takdirde, halen bulunduğum vazifemden devamlı olmak kaydıyla (yabancı dil eğitimi için gerekli süre dahil) her ne surette olursa olsun fiilen alakamın kesildiği tarih ile görevime resmen döndüğüm tarih arasında geçen müddetin iki misli kadar müddetle (1) .....nın herhangi bir yerde gösterdiği veya göstereceği herhangi bir görevi kayıtsız ve şartsız kabul ve ifa etmeyi şimdiden taahhüt ederim.

3- Yukarıdaki maddeler mucibince gönderildiğim (2) ..... den izin süremin sonunda derhal Türkiye'ye avdetle görevime başlayacağımı ve bilhassa izinsiz geçici veya sürekli olarak kalmayacağımı ve izin süremin sonundan itibaren her halde yol süresi hariç en geç on beş gün içinde döneceğimi, aksi takdirde işbu yüklenme senedinin altıncı maddesi hükümlerinin aynen tatbik edileceğine rıza ve muvafakatımı beyan ederim.

4- (2) ..... de kaldığım sürede gerek o memleket mevzuatına gerek T.C. kanunlar, tüzükler, yönetmelikler ve kararlarına, milletlerarası sözleşme ve anlaşmalarına, gerek bu yüklenme senedi hükümlerine aykırı fiil ve hareketlerim bulunması durumunda yurda geri çağrılabilceğimi, bu durumda veya sözkonusu fiil ve hareketlerim sebebiyle resmi makamlar tarafından Türkiye'ye yurt dışında kalmam gereken süreden önce iadeye mecbur edildiğim takdirde, hakkımda yine işbu yüklenme senedinin altıncı maddesinde yazılı müeyyidelerle birlikte mevzuatımızın icabettirdiği hukuki ve cezai tatbikatın icrasına rızaya muvafakatımı ayrıca beyan ve ikrar ederim.

5- Bu yüklenme senedinin tanziminden itibaren Türkiye de işbu yüklenme senedinin icabı olan mecburi hizmetimin ifası sırasında inzibati veya cezai yollardan meslekten veya Devlet memurluğundan muvakkaten veya daimi olarak çıkarıldığım veya müstafi addedildiğim ya da istifa suretiyle ayrıldığım takdirde eksik kalan mecburi hizmet süremle orantılı olarak müfredatı aşağıda altıncı maddede belirtilen bilcümle matlubatı yine maddede tespit edilen hukuki esaslarla kayıtlı olmak şartıyla (1) .....na nakden ve tamamen ödemeyi taahhüt ederim.

6- Taahhüdümü ihlal ettiğim takdirde; ilgili kanunlara göre yukarıda (1.maddede) yazılı sebeple yurt dışına gönderilmem nedeniyle, yurtiçi aylığı da dahil olmak üzere aylık, ücret, aidat, zam, tazminat, ödenek, tayın bedeli gibi adlar altında tarafıma yapılan her türlü ödemeler ile yol ve ikamet giderlerini ve bu hususlara ilave olarak şahsım adına programım içinde veya dışında her ne sebeple ve şartla olursa olsun sarf edilen meblağı;

a) Fiilen döviz cinsinden yapılmış olanları aynı döviz cinsinden ve kanuni faiziyle birlikte, fiili geri ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru uygulanmak suretiyle bulunacak karşılığını Türk Lirası olarak,

b) Türk Lirası olarak yapılmış olanları, gönderildiğim ilgili kanun hükmünün öngördüğü gibi (9)..... kanuni faiziyle birlikte, Türk Lirası olarak,

c) Beşinci maddede belirtilen nedenlerden dolayı eksik mecburi hizmet sürem bulunduğunda eksik hizmet süremle orantılı olarak, döviz ve Türk Lirası cinsinden hesaplanacak borcumu yine (a) ve (b) bentlerinde belirtilen esaslara göre,

protesto keşidesine ve hüküm istihsaline hacet kalmaksızın nakden ve defaten ya da bana verilen süre içerisinde eşit taksitlerle (1) ..... na ödeyeceğimi şimdiden kabul ve taahhüt ederim.

7- Kendi isteğimle öğrenimimi bıraktığım, kurumumun izni dışında öğrenim yerimi veya dalımı değiştirdiğim, ilgili kanun, tüzük, yönetmelik ve öğrenim planında yazılı hususlara riayet etmediğim, izinsiz olarak yabancı veya yerli bir müesseseden burs aldığım, birinci maddede belirtilen yurt dışına gönderiliş sebebimle ilgili olarak çıkmış veya çıkacak olan kanun, tüzük, yönetmelik ve tüm mevzuat hükümlerine uymadığım ve yükleyecekleri mükellefiyetlere rıza göstermediğim, eğitimimi tamamlamadan yurda döndüğüm veya başarılı olmadığım takdirde tarafıma fiilen döviz cinsinden yapılan masrafların tümünün altıncı maddede belirtilen usul ve şartlarla tahsil edilmesini ve dördüncü maddede belirtilen işlemlerin hakkımda uygulanacağını şimdiden kabul ve taahhüt ederim.

8- İşbu yüklenme senedinin tatbikatından doğacak bircümle ihtilafların halinde (4) ..... Mahkemeleri ve İcra daireleri yetkili kılınmıştır.

9- Bu yüklenme senedinden doğacak borçlar için (1) ..... nın kayıt ve defterleri muteber ve makbul olup; "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 287. Maddesi gereğince esas ve delil olarak kabul edilip ve başkaca sübut deliller aranmayacaktır."

10- Bu yüklenme senedi ile ilgili ihtilaflarda bana yapılacak tebligat için açık adresim (5) ..... olup, adresimdeki değişiklikleri iadeli taahhütlü mektuplarla Kurumuma derhal bildirmeyi, bildirmediğim takdirde, yukarıdaki adrese çıkarılacak, bila tebliğ iade edilse dahi, bütün tebligatı şahsıma yapılmış olarak kabul ve beyan ederim.

11- Onbir maddeden ibaret olan bu yüklenme senedi (6) ..... tarihinde iki nüsha olarak (1) ..... na takdim edilmiş olacaktır.

TAAHHÜT EDENİN:

Adı Soyadı :
İmzası :
Unvanı :
Kurum Sicil No :
Emek. Sicil No :
Ev Adresi :

DAMGA PULU

(İstisna ve muafiyetler dikkate alınarak,
Damga Vergisi Kanununa bağlı 1 sayılı
Tablonun I/1.b bendine göre) pul yapış-
tırılacak ve taahhüt eden tarafından
pulun üzeri imzalanacaktır.

Yukarıdaki yüklenme senedinin imza sahibi olan (7) ..... işbu yüklenme senedi hükümlerinden birisini ihlal ettiği takdirde ilgili makamlarca döviz olarak istenen (8) ..... (\$, EURO, vb.) ve Türk Lirası olarak istenen (8) ..... (TL) kısmının tediyesini müşterek borçlu ve müteselsil kefil sıfatıyla taahhüt ettiğimizi ve ödenmesi istenen paraya yüklenme senedinin ihlal tarihinden itibaren ve cari yıllık kanuni faiz yürütmesini ve ihtilaf halinde (4) .....Mahkeme ve İcra Dairelerinin yetkili olacağını kabul eder ve yukarıdaki yüklenme senedi metin ve muhtevasına bizlerin asıl taahhüt eden borçlu gibi vakıf olduğumuzu, işbu müteselsil kefaletnamenin (6) ..... tarihinde müştereken imza ile (1) .....na teslim edileceğini beyan ederiz.

MÜŞTEREK BORÇLU VE MÜTESELSİL KEFİLLER (2 Kişi):

Adı Soyadı :	Adı ve Soyadı :
İmzası :	İmzası :
Unvanı :	Unvanı :
Kurum Sic.No :	Kurum Sic.No :
Emekli Sic.No :	Emekli Sic.No :
Ev Adresi :	Ev Adresi :

DAMGA PULU

(İstisna ve muafiyetler dikkate alınarak, Damga Vergisi Kanununa bağlı 1 sayılı Tablonun I/4.a bendine göre pul yapıştırılacak ve üzeri kefiller tarafından imzalanacaktır.)

Yukarıdaki imzalar, taahhüt eden ..... ile müşterek borçlu ve müteselsil kefiller ..... ve ..... tarafından huzurumda atılmıştır.

BİRİM AMİRİNİN :

Adı ve Soyadı :
Unvanı :
Mühür ve İmzası :

YÜKLENME SENEDİ VE MÜTESELSİL KEFALET SENEDİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

- 1- (1) numaralı bölümlere; yurt dışına giden personelin görevli bulunduğu kurumun adı,
- 2- (2) numaralı bölümlere; personelin gönderildiği ülkenin adı,
- 3- (3) numaralı bölüme; yurt dışına gönderilme süresi,
- 4- (4) numaralı bölümlere; yurt dışına gönderilecek personelin görevli bulunduğu kurumun merkezinin bulunduğu ilin adı,
- 5- (5) numaralı bölüme; yurt dışına gönderilecek personelin yurtiçindeki daimi ikamet adresi,
- 6- (6) numaralı bölümlere; taahhüt ve kefaletnamenin düzenlendiği tarih,
- 7- (7) numaralı bölüme; yurt dışına gönderilen personelin adı ve soyadı, yazılacaktır.
- 8- (8) numaralı bölümlere; 6 ncı maddenin (a) ve (b) fıkraları uyarınca hesaplanacak tutarlar döviz ve Türk Lirası cinsinden ayrı ayrı yazılacaktır. (Örneğin, 1 yıl süreyle yurt dışına gönderilen bir personele döviz cinsinden toplam 13.000 USD ve Türk Lirası cinsinden de 12.000.000.000.-TL.harcama yapılacağı hesaplanmış ve ilgili Kanununda da iki kat cezai şart öngörülmüş ise, bu bölüme "13.000 USD" ve "24.000.000.000.-TL." yazılacaktır. Eğer ilgili Kanununda %50 fazlasıyla cezai şart öngörülmüş ise bu bölüme "13.000 USD" ve "18.000.000.000.-TL." yazılacaktır.)

9- (9) numaralı bölüme, ilgili kanununda öngörülen “iki misli olarak” veya “%50 fazlasıyla” şeklinde cezai şart yazılacaktır.

10- Yüklenme Senedi ve Muteber Müteselsil Kefalet Senedinin her sayfasının altı taahhüt veren personel ile memur kefiller tarafından idarenin huzurunda hazır bulunmak suretiyle imzalanacaktır.

**YURT DIŞINA GÖNDERİLECEK PERSONELE YAPILAN
HARCAMALAR TAKİP LİSTESİ**

YURT DIŞINA GÖNDERİLEN PERSONELİN			
Adı-Soyadı	Mehmet NOYAN	Kurumu	H.Ü.Tıp Fakültesi
Unvanı	Araştırma görevlisi	Gönderildiği Ülke	ABD
Kurum Sicil No.	584445	Gönderilme Amacı	Staj
Emekli Sicil No.	51 327 518	Gönderilme Süresi	7 ay
Tebliğat adresi	.....	Gönderilme Tarihi	../.../200..

YAPILAN HARCAMALAR				
S. no	Tarihi	Harcamanın çeşidi	TL. olarak ödenen (Türk Lirası) ¹	Döviz olarak ödenen (Fiili döviz cinsi) ²
1	10.8.1999	Aylık,yolluk, diğer masraflar	250.000.000	4.500 USD
2	15.9.1999	Aylık	-	1.000 USD
3	10.10.1999	Aylık	-	1.000 USD
4	10.11.1999	Aylık	-	1.500 USD
5	14.12.1999	Aylık	-	1.000 USD
6	15.1.2000	Aylık	-	1.500 USD
7	10.2.2000	Aylık	-	1.500 USD
T O P L A M			250.000.000	12.000 USD

Kurumumuz tahakkuk kayıtlarına uygundur. ....../.../200...

Tahakkuk Memuru
Adı-Soyadı
Unvanı
İmza

İta Amiri
Adı Soyadı
Unvanı
İmza

¹Fiilen döviz cinsinden yapılan harcamaların, harcamanın yapıldığı döviz cinsinden tutarı yazılacaktır.

²Fiilen Türk Lirası olarak yapılan harcamaların tutarı yazılacaktır.

**YURT DIŞINA GÖNDERİLENLERDEN
YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRMEYEN PERSONELE AİT
BORÇ BİLDİRİMİ**

KURUM ADI	H.Ü	SAYMANLIK ADI	H.Ü. B.D.BŐK.
KURUM KODU	...	SAYMANLIK KODU	.....
P E R S O N E L İ N			
Adı Soyadı	Mehmet NOYAN	Gönderildiği ülke	ABD
Unvanı	Araştırma görevlisi	Gönderilme amacı	Staj
Kurum Sicil No.	584445	Gönderilme süresi	7 ay
Emekli Sicil No.	51 327 518	Gönderilme tarihi	.../.../200.
Tebliğat adresi	.....Ankara	Taahhüdün ihlal tarihi	01/11/2001

TAHAKKUK ETTİRİLEN BORÇLAR			
T.L. olarak yapılan harcamalar toplamı (1)	250.000.000.TL.	Filen döviz olarak yapılan harcamalar (3)	12.000 USD
Misli Ceza (2)	250.000.000 TL.		
TOPLAM (1 + 2)	500.000.000.TL.		

Harcamalar takip kartına uygun olarak düzenlenen bu bildirimde Türk Lirası cinsinden gösterilen (Misli ceza dahil) borç tutarı toplamı kanuni faiziyle birlikte; döviz cinsinden gösterilen borç tutarı ise uygulanacak kanuni faiziyle birlikte, borcun tahsil edildiği tarihteki T.C. Merkez Bankasına tespit ve ilan olunan efektif satış kuru uygulanmak suretiyle bulunacak Türk Lirası tutarı üzerinden tahsil edilir. Döviz borcu karşılığı tahsil edilen Türk Lirası tutarının T.C. Merkez Bankası efektif satış kuruna bölünmek suretiyle bulunacak döviz tutarı, döviz cinsinden borç tutarından mahsup edilir.

Taksitlerden birinin vadesinde ödenmemesi halinde borcun tamamı muaccel hale gelir ve ayrıca uygulanacak temerrüt faiziyle birlikte hükmen tahsil edilir.

Bu borç bildirimini, **5.10.2001** tarih ve **125217** sayılı yazı ile borçluya tebliğ edilmiştir.

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğu ve kayıtlara uygunluğu tasdik olunur...../...../200.....

Birimi / Dairesi üst amiri
Adı- Soyadı
Unvanı
İmzası

- 1) Harcama takip kartında Türk Lirası olarak harcılandığı bildirilen toplam tutar,
- 2) İlgili kanuna göre yüklenme senedine konulan cezai şart (%50 fazlasıyla veya iki misli ödenir gibi) hükmü gereği (Yalnızca Türk Lirası olarak yapılan harcamalar için) hesaplanan tutar,
- 3) Harcama takip kartında döviz cinsinden gösterilen borç tutarı yazılacaktır.

**YURT DIŞINA EĞİTİM STAJ VE İHTİSAS AMACIYLA GÖNDERİLENLERE AİT SAYMANLIK
ALACAK TAKİP VE DEĞERLEME FİŞİ**

EK-5

BORÇLUNUN	ADI	Mehmet	KURUMU			H.Ü.
	SOYADI	NOYAN	SAYMANLIĞI			H.Ü.B.D.BŐK.
Saymanlık borç kaydının yapıldığı tarihteki TCMB Efektif Satış Kuru		1.456.500 T.L.	BORCUN	T.L. BORCU (11)	500.000.000	DVZ.BOR.TL.KRŐ.(1)
Ödeme taksit sayısı				DVZ. BOR. (2)	12.000 USD	17.478.000.000

DÖVİZ CİNSİNDEN ALACAĞIN TAKİP, DEĞERLEME VE TAHSİLAT KAYITLARI BÖLÜMÜ

SIRA NO	YAPILAN İŞLEM TÜRÜ						T.C. MERKEZ BANKASI KURU (6)	YAPILAN İŞLEM TUTARI		YAPILAN İŞLEM SONUCU KALAN BAKİYENİN	
	Tahsilata İlişkin Belgenin (3)		Faiz Tah. İlişkin Belgenin (4)		Değerlemeye İlişkin Belgenin (5)			TL Cinsinden Tutarı (7)	DÖVİZ Cinsinden Tutarı (8)	TL TUTARI (9)	DÖVİZ TUTARI (10)
	Tarih	No	Tarih	No	Tarih	No					
1	1.2.2002	1165	-	-	-	-	1.467.000	3.667.500.000	2.500 USD	13.810.500.000	9.500 USD
2	-	-	-	-	28.2.2002	1175	1.495.000	+ 392.000.000	---	14.202.500.000	9.500 USD
3	-	-			31.3.2002	1190	1.450.000	-427.500.000	.....	13.775.000.000	9.500 USD
4			-	-	30.04.2002	1215	1.460.000	+95.000.000	-----	13.870.000.000	9.500 USD
5	1.5.2002	1250	-	-	-	-	1.500.000	-6.000.000.000	4.000 USD	7.870.000.000	5.500 USD
6					31.5.2002	1280	1.575.000	792.500.000	.....	8.662.500.000	5.500 USD
7	1.6.2002	1350			-	-	1.650.000	+412.500.000	5.500 USD	.....	.....
8			1.6.2002	1350			1.650.000	+2.169.750.000	1.315 USD	2.169.750.000	1.315 USD
9			1.6.2002	1350			1.650.000	2.169.750.000	-1.315 USD	.....	.....

TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ALACAĞIN TAKİP VE TAHSİLAT KAYITLARI BÖLÜMÜ					
SIRA NO	YAPILAN İŞLEME AİT BELGENİN			İŞLEM TUTARI	İŞLEM SONRASI BAKİYE BORÇ TUTARI
	TARİHİ	BELGE NOSU	İŞLEM TÜRÜ		
1	1.2.002	1167	1. Taksit tahsilatı	-150.000.000	350.000.000
2	1.5.2002	1251	2. Taksit tahsilatı	-150.000.000	200.000.000
3	1.6.2002	1351	3. Taksit tahsilatı	-200.000.000	.....
4	1.6.2002	1352	Faiz Tahakkuku	+264.000.000	264.000.000
5	1.6.2002	1353	Faizin tahsili	-264.000.000	-----

DİKKAT:

1) Bu form, kişiye ait alacak izleme dosyasının sol iç kapağına zımbalanmak suretiyle dosyasında muhafaza edilecektir.

2) Bu tablonun ilgili sütunlarının doldurulmasında formun arkasındaki açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

*) Tahakkuk eden faize ilişkin TL ve döviz cinsinden tutar asıl alacak tutarına eklenecek, yapılan tahsilat ve kişi lehine kur farkları tutarlar borç tutarından düşülecektir.

AÇIKLAMA:

1) Borç bildiriminde döviz cinsinden gösterilen alacak tutarının saymanlık kayıtlarına alınma tarihindeki T.C.M.B. efektif satış kuru uygulanarak bulunacak Türk Lirası karşılığı tutar,

2) Borç bildiriminde gösterilen ve saymanlık kayıtlarına döviz cinsinden şerh düşülen alacak tutarı,

3) Tahsilat işlemi tahsilata ilişkin alındı veya bilginin tarih ve numarası,

4) Faiz tahakkuk ettirilmesine ilişkin işlemde düzenlenen muhasebeleştirme belgesinin tarih ve no'su,

5) Ay sonunda yapılan değerlendirme işlemi nedeniyle düzenlenen muhasebeleştirme belgesinin tarih ve no'su,

6) Yapılan işlem tarihindeki T.C.M.B. efektif satış kuru,

7) Yapılan işlem türüne göre, hesaplanan döviz tutarına bu işlemin yapıldığı tarihteki T.C.M.B. efektif satış kuru uygulanarak bulunacak Türk Lirası tutarı,

8) Yapılan işlem türüne göre; bulunan tutarın işlem tarihindeki T.C.M.B. efektif satış kuruna bölünmek suretiyle bulunacak döviz miktarı, (Değerlemede bu bölüme bir şey yazılmayacaktır.)

9) Yapılan işlem türüne göre en son işlem tarihi itibarıyla, işlem sonucu Türk Lirası karşılığının düşülmesinden veya eklenmesinden sonraki tutar (tahsilatın ve değerlendirme sonucu kişinin lehine olan farkın Türk Lirası karşılığı düşülecek, faiz tahakkukunda ve değerlendirme sonucu kişi aleyhine çıkan farkın Türk Lirası karşılığı eklenecektir.)

10) Yapılan işlem türüne göre en son işlem tarihi itibarıyla işlem sonucu oluşan döviz cinsinden tutarın düşülmesi veya eklenmesi sonucu oluşan tutar yazılacaktır. (Tahsilat karşılığı döviz miktarı düşülür, faiz karşılığı döviz tutarı eklenir.)

11) Borç Bildirimi (Ek-4) de gösterilen Türk Lirası alacak tutarı yazılacaktır.

